

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ДОВІДКОВО - БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ

***Україна: незалежність,
здобута і втрачена.***
**100-річчя подій Української революції
1917 - 1921 рр.**

**РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК**

ХАРКІВ

2017

УДК 011
ББК 91.9:63.3(4УКР)6

Україна: незалежність, здобута і втрачена. 100-річчя подій Української революції 1917—1921 рр. : реком. бібліогр. покажч. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди, наукова бібліотека ; уклад. Грущенко С. І. ; відп. ред. Коробкіна О. Г. - Харків : ХНПУ, 2017. – 29 с.

Укладач : Грущенко Світлана Іванівна
Науковий редактор : Коробкіна Олена Геннадіївна — директор наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди
Бібліографічний редактор : Неудачина Тетяна Іванівна, зав. ДБВ наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди

ПЕРЕДМОВА

Історія України — це фактично історія національно-визвольної боротьби українського народу за свою державу. Ця боротьба була спрямована на звільнення українського народу з-під іноземного панування та здобуття національної державної незалежності.

Українська революція 1917—1921 рр. докорінним чином змінила політичну ситуацію в Україні й вплинула на геополітичні зміни в Європі після Першої світової війни. Українська революція 1917—1921 рр. розпочалася в умовах революційних потрясінь, які охопили Російську імперію у березні 1917 року. Ключовим її рушієм був український народ і його політична еліта, що еволюціонувала від ідей політичної автономії та федерації до усвідомлення необхідності проголошення власної державної незалежності. Революція була явищем загальноукраїнським. У всіх регіонах розвивався національний рух, створювалися та діяли українські органи влади, політичні партії й громадські інституції, відроджувалися українська мова і культура. Українська революція поставила питання про утворення української держави в межах етнографічної території. У ході становлення та розвідку української державності протягом 1917—1921 рр. кордони її території розширилися й охопили майже всі землі Наддніпрянської України, а з падінням Австро-Угорської імперії процес поширився на західноукраїнські землі, де була проголошена Західноукраїнська Народна Республіка. 22 січня 1919 р. відбулася Злука західних і східних українських земель. У часи Української революції вдалося зібрати у межах Української держави майже всю українську етнографічну територію. Наслідки Першої світової війни і вирішення Паризькою мирною конференцією територіальних питань в післявоєнній Європі, на жаль, обернулися не на користь Україні, українцям довелося жити на території чотирьох держав— РСФСР, Польщі, Румунії, Чехословаччини, але ідея соборної України, безумовно, й надалі існувала. Революційні події 100-річної давності мають для нас важливе значення.

Сьогодні актуальним убачається ознайомлення громадськості з Українською революцією 1917—1921 рр. як одним із визначних етапів у процесі національного державотворення та із її значенням для розбудови новітньої Української держави. Одним із ключових уроків історії боротьби за Українську державу на початку ХХ ст. є необхідність єдності усіх політичних сил.

У багатомісячній історії державотворення українського народу події, пов'язані із його визвольною боротьбою початку ХХ ст., мають важливе історичне значення. Тому не випадково Президент України П. Порошенко своїм Указом від 22 січня 2016 р. № 17/2016 постановив проголосити 2017 рік Роком Української революції 1917—1921 рр., а вшанування подій та

видатних учасників цієї революції визначити «одним із пріоритетів діяльності органів державної влади на 2017—2021 роки».

Враховуючи актуальність теми, довідково-бібліографічний відділ бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди підготував до друку рекомендаційний бібліографічний покажчик «Україна : незалежність, здобута і втрачена. 100-річчя подій Української революції 1917—1921 рр.».

Об'єктом бібліографування стали джерела, опубліковані українською та російською мовами. Зазначена література підібрана в певній послідовності – в зведеному українському абетковому порядку. Допоміжний апарат складається з іменного покажчика. Опис здійснений згідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис: загальні вимоги та правила складання».

Рекомендаційний бібліографічний покажчик зорієнтований на читачів різних рівнів: науковців, докторантів, аспірантів, здобувачів, магістрантів, викладачів, студентську молодь, педагогічних і бібліотечних працівників, керівників закладів освіти, учителів шкіл, методистів та широкого колу читачів.

1. **Україна, Президент.** (. Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917—1921 років : Указ Президента України від 22 січ. 2016 р. № 17/2016 / П. (. Україна, П. П // Урядовий кур'єр. – 2016. – 27 січ. (№ 16). – Орієнтир (№ 4). — С. 6.

* * *

2. Андрусишин, Б. Директорія УНР і автокефалія Української Православної Церкви / Б. Андрусишин // Пам"ять століть. – 2004. – № 5. – С. 4—23.
3. Андрусишин, Б. Культурно-освітній фактор у державотворчих процесах Української Народної Республіки доби Української Центральної Ради / Б. Андрусишин // Право України. – 2017. – № 11. – С. 117—135.
4. Антонишин, А. Соціально-економічні перетворення на Поділлі за гетьманату П.Скоропадського / А. Антонишин // Історичний журнал. – 2007. – № 3. – С. 46—53.
5. Бабічева, О. С. Махновський рух у січні -червні 1919 р. / О. С. Бабічева // Грані. – 2006. – № 4. – С. 12—17.
6. Бандера, С. Перспективи української революції : зб. творів / Степан. Бандера ; передм. Я. Стецька ; за ред. Д. Чайковського ; ред. й упоряд. С. Ленкавського. – Мюнхен : ОУН, 1978. – 640 с.
7. Басара-Тилішак, Г. Б. Міжнародна наукова конференція "Революція, державність, нація : Україна на шляху самоствердження (1917—1921 рр.) / Г. Б. Басара-Тилішак, В. В. Скальський // Український історичний журнал. – 2017. – № 3. – С. 208—213
8. Бевз, Т. Інструкція тимчасового уряду як каталізатор боротьби за соборність етнічних українських земель / Т. Бевз // Історичний журнал. – 2010. – № 1-3. – С. 14—26.
9. Бевз, Т. Проблеми й особливості формування української політичної еліти у добу Центральної Ради / Т. Бевз // Історичний журнал. – 2007. – № 6. – С. 86—100.
10. Березвська, Л. Д. Проект єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917-1920 рр.) / Л. Д. Березвська // Педагогіка і психологія. – 2017. – № 1. – С. 77—84.
11. Божко, О. І. Повстанська армія України (осінь 1918 р.): створення, організаційна структура, склад / О. І. Божко // Український історичний журнал. – 2009. – № 4. – С. 107—129.
12. Бойко, О. Д. Бій під Крутами: історія вивчення / О. Д. Бойко // Український історичний журнал. – 2008. – № 2. – С. 43—53.

13. Бойко, О. Д. Зміна урядів та урядової політики Директорії УНР у 1919 р. / О. Д. Бойко // Український історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 35—47.
14. Бойко, І. Історичне значення відродження Української державності у період визвольних змагань 1917—1921 рр. / І. Бойко // Право України. – 2017. – № 3. – С. 87—95.
15. Бойко, І. Правове регулювання суспільних відносин в Українській Народній Республіці / І. Бойко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 87—100.
16. Бойко, І. Час застосування Української держави / І. Бойко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 18—23.
17. Болаболъченко, А. Всеволод Голубович і "справа УПС — Р" / А. Болаболъченко. – Київ. : Кобза, 1993. – 55 с. : іл., портр.
18. Бондар, Н. О. Діяльність українських політичних партій на Харківщині в роки революції та громадянської війни (1917—1921 рр.) : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 — іст. України / Н. О. Бондар ; ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – Харків : [б. в.], 2008. – 21 с.
19. Бондаренко, А. Буремні роки, або українська революція та перші десятиліття більшовицької влади. Вступ до історії. 5 клас / А. Бондаренко // Історія та правознавство. – 2015. – № 25—26. – С. 40—43.
20. Бондаренко, Д. Я. Временное правительство и проблема автономии Украины(июль-октябрь 1917 г.) / Д. Я. Бондаренко // Отечественная история. – 2006. – № 1. – С. 54—64.
21. Боровик, М. Анархізм в Україні 1917-1921 рр.: закономірність чи випадковість? / М. Боровик // Історичний журнал. – 2006. – № 2. – С. 25—32.
22. Брицький, П. П. Жертва української революції: трагічна доля полковника П. Болбочана / П. П. Брицький, Є. П. Юрійчук. – Чернівці : Знання, 2005. – 111 с. : іл., портр.
23. Брицький, П. Шаблонний стереотип в історії. Штрихи до портрета командувача Лівобережного фронту УНР полковника Петра Болбочана / П. Брицький, Є. Юрійчук // Пам'ять століть. – 2004. – № 5. – С. 30—79.
24. Бурім, Д. Німецько-австрійські офіцери в українській галицькій армії: Із маловідомого / Д. Бурім // Пам'ять століть. – 2003. – № 5. – С. 143—151.
25. Верига, В. Галицька Соціалістична Советська Республіка (1920 р.) : (перша большевицька окупація Галичини) / В. Верига. – Нью-Йорк [та

ін.] : [б. в.], 1986. – 202 с. : іл. – (Записки наукового товариства ім. Шевченка. Історико-філософська секція ; т. 203).

26. Верстюк, В. Від "Великой октябрьской социалистической революции и гражданской войны на Украине (1917 — 1920)" до "Нарисів історії Української революції" й далі : трансформації дослідницької парадигми / В. Верстюк // Український історичний журнал. – 2017. – № 3. – С. 8—23.
27. Верстюк, В. Ф. Діячі Української Центральної Ради : бібліограф. довідник / В. Ф. Верстюк, Т. С. Осташко ; НАН України та ін. – Київ : [б. в.], 1998. – 255 с.
28. Верстюк, В. Ф. Політична боротьба за владу в Українській Народній Республіці в перші місяці її проголошення / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2008. – № 1. – С. 4—31.
29. Верстюк, В. Ф. Український національно-визвольний рух (березень-листопад 1917 р.) = // Український історичний журнал / В. Ф. Верстюк. – № 3. – С. 63—81.
30. Верстюк, В. Ф. Українська Центральна Рада: період становлення / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 23—46.
31. Верстюк, В. Ф. Українська Центральна Рада й українізація військових частин російської армії / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2012. – № 3. – С. 4-27.
32. Винниченко, В. К. Відродження нації : (іст. укр. революції [марець 1917 р.—груд. 1919 р.]). Ч. 1 / В. К. Винниченко ; [відп. за вип. Н. П. Ганник]. – Репр. відтворення видання 1920 р. – Київ Політвидав, 1990. – 348 с. – (Бібліотека репринтних видань).
33. Винниченко, В. К. Відродження нації : (іст. укр. революції [марець 1917 р.—груд. 1919 р.]). Ч. 2 / В. К. Винниченко ; [відп. за вип. Н. П. Ганник]. – Репр. відтворення видання 1920 р. – Київ Політвидав, 1990. – 328 с. – (Бібліотека репринтних видань).
34. Винниченко, В. К. Відродження нації : (іст. укр. революції [марець 1917 р.—груд. 1919 р.]). Ч. 3 / В. К. Винниченко ; [відп. за вип. Н. П. Ганник]. – Репр. відтворення видання 1920 р. – Київ Політвидав, 1990. – 542 с. – (Бібліотека репринтних видань).
35. Вінцовський, Т. С. Вільне місто Одеса в добу Центральної Ради: революційна інтерпретація політичного сепаратизму / Т. С. Вінцовський // Український історичний журнал. – 2013. – № 1. – С. 80—91.
36. Власенко, С. Конституція Української Народної Республіки 1918 р. як основний закон європейського зразка / С. Власенко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 78—86.

37. Власенко, С. Розірвані імперіями — об'єднані спільною історією : до 100-річчя Української революції / С. Власенко // Голос України. – 2017. – 1 листоп. (№ 202). – С. 5.
38. Волковинський, В. М. Батько Махно / В. М. Волковинський. – Київ. : Знання, 1992. – 48 с. – (Серія 1 "Час" Т-ва "Знання" України. Серія 1 "Українське відродження: історія й сучасність" бібліотеки журналу "Пам'ятки України" ; № 3).
39. Волковинський, В. М. Нестор Махно : легенди та реальність / В. М. Волковинський. – Київ : Перліт Продакшн, ЛТД, 1994. – 256 с. : іл.
40. Вихід України з російської рубльової зони у 1918-1919 рр. / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2005. – № 2. – С. 133—144.
41. Гай-Нижник, П. Власна канцелярія Гетьмана Скоропадського / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2004. – № 6. – С. 41—52.
42. Гай-Нижник, П. П. Державний переворот 29 квітня 1918р.: причина та перебіг захоплення влади П.Скоропадським / П. П. Гай-Нижник // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 132—164.
43. Гай-Нижник, П. День Українського Національного фонду - перший революційний добровільний податок Центральної Ради / П. Гай-Нижник // Пам'ять століть. – 2007. – № 1. – С. 107—115.
44. Гай-Нижник, П. Заснування Центральної Ради та її перші заходи у фінансовій сфері (березень-червень 1917 р.) / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2006. – № 6. – С. 27—35.
45. Гай-Нижник, П. Ігор Кістяковський - "злий геній і дух" Гетьмана П.Скоропадського / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2005. – № 1. – С. 161—172.
46. Гай-Нижник, П. Листопад-грудень 1918 р.: повстання Директорії чи успішна спроба державного військового перевороту? / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2008. – № 2. – С. 62—71.
47. Гай-Нижник, П. Марія та Лізавета Скоропадські: нариси до історії українського гетьманського руху / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2006. – № 2. – С. 159—167.
48. Гай-Нижник, П. Особиста охорона гетьмана Павла Скоропадського (1918 р.) / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2012. – № 1. – С. 73—86.
49. Гай-Нижник, П. П. Пошук державної моделі УНР: ідея та крах "трудового принципу" (грудень 1918- липень 1919 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Український історичний журнал. – 2016. – № 1. – С. 79—97.

50. Гай-Нижник, П. "Regusitio" Української Центральної Ради - політика революційної доцільності чи державотворчої безпорадності? / П. Гай-Нижник // Пам"ять століть. – 2006. – № 6. – С. 78—86.
51. Гай-Нижник, П. Створення митної служби України (1918 р.) / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2006. – № 1. – С. 135—143.
52. Гай-Нижник, П. "Супруніада": уряд Директорії проти фінансової агентури УНР в Німеччині (1919-1921 рр.) / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2010. – № 1. – С. 46—70.
53. Гай-Нижник, П. Фінансові взаємини УНР з Французькою республікою як віддзеркалення стосунків України та країн Антанти (1917-1918 рр.)к / П. Гай-Нижник // Пам"ять століть. – 2007. – № 2. – С. 133—152.
54. Галаган, А. 1917-й : колыска національних армій. До 100-річчя Української революції / А. Галаган // Голос України. – 2017. – 31 трав. (№ 97). – С. 1, 8.
55. Галицька, С. А. Українська партія соціалістів-федералістів у роки національно-демократичної революції (1917—1919 рр.): дипломна робота / С. А. Галицька ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, каф. іст. України. – Харків : [б. в.], 2013. – 95 с.
56. Героїка трагедії Крут / [упоряд. В. Сергійчук]. – Київ. : Україна, 2008. – 462 с.
57. Головченко, В. Дебют новітньої української дипломатії на Паризькій мирній конференції 1919 р. / В. Головченко // Київська старовина. – 2003. – № 6. – С. 3—27.
58. Гончаренко, В. Висновки та рекомендації з актуальної теми "Утворення Української Народної Республіки як знакова подія у тисячолітній історії національного державотворення" / В. Гончаренко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 136—141.
59. Гончаренко, В. Законодавчі органи в Україні за часів Української Революції 1917—1921 рр. / В. Гончаренко // Право України. – 2017. – № 3. – С. 20—30
60. / Гончаренко, В. Утворення Української Народної Республіки як важливий етап на шляху до незалежності України / В. Гончаренко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 32—39.
61. Гончарова, О. С. Історія України новітнього часу : навч.-метод. посіб. для студ. іст. ф-ту / О. С. Гончарова ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. – Харків : Антиква, 2017. – 331 с. : портр.

62. Горак, В. С. Григор'євський повстанський рух (серпень 1918 - серпень 1919 рр.): питання історіографії / В. С. Горак // Український історичний журнал. – 2013. – № 2. – С. 154—177.
63. Гошуляк, І. Історіографічна оцінка та національно-політичне значення Акту Злуки / І. Гошуляк // Пам'ять століть. – 2006. – № 1. – С. 4—27.
64. Гошуляк, І. Л. Питання соборності українських земель на Брест-Литовській мирній конференції / І. Л. Гошуляк // Український історичний журнал. – 2004. – № 2. – С. 15—31.
65. Губарев, В. К. История Украины : конспект лекций для студ. и преп. / В. К. Губарев. – Донецк : БАО, 2004. – 379 с.
66. Губарев, В. К. Історія України : конспект лекцій для студ. і викл. / В. К. Губарев. – Донецьк : БАО, 2004. – 349 с.
67. Губин, Д. Харьков сто лет назад: хроника революционных событий / Д. Губин // Время. – 2017. – 7 нояб. (№ 123). – С. 7.
68. Губіна, Г. В. Становлення та розвиток організації Пласт на Україні : дипломна робота / Ганна Володимирівна. Губіна ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, істор. ф-т. – Харків. : [б. в.], 2009. – 77 с. + дискета.
69. Гуммерус, Г. Україна в переломні часи : шість місяців на чолі посольства у Києві / Герман. Гуммерус ; пер.з фін. – Київ. : Київ. ун-т, 2004. – 188 с. : іл., портр.
70. Гунчак, Т. Украина : 1917 — 1921 : изучение революции / Т. Гунчак. – Джерсі Ситі : Изд-во Гарвард. ун-та, 1997. – 425 с. – Текст: англ.
71. Гунчак, Т. Симон Петлюра та євреї / Т. Гунчак. – Київ : Либідь, 1993. – 48 с.
72. Гулько, О. А. Українська Держава П.Скоропадського / О. А. Гулько // Історія та правознавство. – 2008. – № 26. – С. 19—24.
73. Гупан, Н. Здійснення диференціації у змісті шкільних навчальних книг доби Української революції / Н. Гупан // Рідна школа. – 2012. – № 10. – С. 53—57.
74. Гусев, В. БУНД робить свій вибір: разом з українською демократією (березень-листопад 1917 р.) / В. Гусев // Історичний журнал. – 2007. – № 6. – С. 24—33.
75. Гуцуляк, М. Перший листопад 1918 року на західних землях України зі спогадами і життєписами членів Комітету Виконавців Листопадового Чину / М. Гуцуляк. – Київ : Либідь, 1993. – 406 с. : 1 л. портр.

76. Данилевська, О. Проблема створення української наукової термінології за доби Центральної Ради, Гетьманату та Директорії УНР / О. Данилевська // Київська старовина. – 2004. – № 2. – С.59—65.
77. Даниленко, В. Надзвичайна дипломатична місія УНР у Греції (1919 р.) / В. Даниленко, Н. Миронець // Пам"ять століть. – 2006. – № 3-4. – С. 184—200.
78. Дацків, І. Б. Дипломатія ЗУНР на паризькій мирній конференції 1919 р. / І. Б. Дацків // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 121—137.
79. Дем'янюк, О. Волинь та Галичина у державницьких поглядах Михайла Грушевського / О. Дем'янюк // Київська старовина. – 2008. – № 4. – С. 71—80.
80. Дерев'яний, І. У центрі революції: Євген Коновалець та його січові стрільці: 100-річчя Української революції / І. Дерев'яний // Українська культура. – 2017. – № 2. – С. 9—17.
81. Діденко, І. Боротьба української держави за приєднання Криму: економічна блокада півострова у липні-листопаді 1918 р. / І. Діденко // Київська старовина. – 2007. – № 5. – С. 64—78.
82. Дідик, Р. Ю. Створення та діяльність Народного комісаріату освіти УСРР у 1917 - 1920 рр. : дипломна робота / Руслан Юрійович. Дідик ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, істор. ф-т. – Харків. : [б. в.], 2010. – 134 с. + CD-R.
83. Дірявко, Ю. П. Утворення української комуністичної партії - важлива подія в політичному житті України в першій чверті ХХ ст. / Ю. П. Дірявко // Грані. – 2006. – № 2 (46). – С. 31—35.
84. Дмитрук, В. Г. Вони боролися за волю України : (нарис історії Сірожупанної дивізії / Володимир Григорович. Дмитрук. – Вид. 2-ге, доп. – Луцьк : Волинська обл. друкарня, 2004. – 247 с. : іл.
85. До 90-річчя Акту злуки УНР і ЗУНР: студії // Український історичний журнал. - 2009. - № 1. - С. 4—66.
86. До 90-річчя гетьманату Павла Скоропадського // Український історичний журнал. - 2008. - № 4. - С. 5—121.
87. Добржанський, О. В. Бажаємо до України! : змагання за укр. державність на Буковині у спогадах очевидців (1914 — 1921 рр.) / О. В. Добржанський, В. П. Старик. – Одеса : Маяк, 2008. – 1167 с.
88. Добржанський, О. Змагання за українську державність на Буковині (1914 — 1921 рр.): документи і матеріали / О. Добржанський, Володимир. Старик. – Чернівці : Чернівець. обл. друкарня, 2009. – 510 с.

89. Довбня, В. Правові підстави усунення органів місцевого самоврядування від участі у керівництві міліцією у період Української революції 1917 - 1920 рр. / В. Довбня // Юрид. Україна. – 2006. – № 3. – С. 4—7.
90. Донцов, Д. І. Рік 1918, Київ : Докум.- худож. вид. / Дмитро Іванович. Донцов ; Упоряд., авт. передм. та комент. К.Ю. Галушко. – Київ. : Темпора, 2002. – 207 с. : портр. – (Vita Memoriae). –
91. Дорошенко, Д. І. Історія України 1917—1923 рр. : [в 2 т.] : [докум.-наук. вид.]. Т. 1 : Доба Центральної Ради / Д. І. Дорошенко ; [упоряд. К. Ю. Галушко]. – Київ. : Темпора, 2002. – 319 с. : іл., портр. – (Vita Memoriae).
92. Дорошенко, Д. І. Історія України 1917—1923 рр. : [в 2 т.] : [докум.-наук. вид.]. Т. 2 : Українська Гетьманська Держава 1918 року / Д. І. Дорошенко ; [упоряд. К. Ю. Галушко]. – Київ. : Темпора, 2002. – 351 с. : іл., портр. – (Vita Memoriae).
93. Другий зимовий похід : Листопадовий рейд. Базар. - Київ : Фундація ім. О. Ольжича, 1995. - 239 с.
94. Єкабсоне, Е. Латвійсько-українські зв'язки за доби УНР / Е. Єкабсоне // Український історичний журнал. – 2006. – № 2. – С. 59—73.
95. Єрмолаєв, В. Гетьманат і директорія : спроби відновлення вищих представницьких органів / В. Єрмолаєв // Право України. – 2017. – № 3. – С. 62—79.
96. Єрмолаєв, В. Організація і регламент діяльності Української Центральної Ради / В. Єрмолаєв // Право України. – 2017. – № 11. – С. 58—69.
97. Єфіменко, Г. Г. Більшовицький центр і Радянська Україна: економічні аспекти національної політики Кремля у 1917-1925 рр. / Г. Г. Єфіменко // Український історичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 96—109.
98. Єфіменко, Г. Г. Еволюція державного статусу УСРР наприкінці 1919 - у 1920 рр.: нетрадиційний погляд / Г. Г. Єфіменко // Український історичний журнал. – 2011. – № 6. – С. 80—104.
99. Єфіменко, Г. Г. Економічні аспекти національної політики Кремля щодо Радянської України (1918-1919 рр.) / Г. Г. Єфіменко // Український історичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 83—100.
100. Жванко Л.М. Основи політики української держави у сфері охорони здоров'я та соціального захисту населення (квітень-грудень 1918 р.) / Л. Жванко // Київська старовина. – 2006. – № 2. – С. 63—75.

101. Жванко, Л. М. Соціальні виміри Української Держави (квітень — грудень 1918 р.) : [монографія] / Л. М. Жванко. — Харків. : Прапор, 2007. — 224 с. : карт., портр.
102. Жванко, Л. Уряд Павла Скоропадського і боротьба за подолання епідемії серед місцевого населення та біженців / Л. Жванко // Київська старовина. — 2005. — № 6. — С. 112—133.
103. Журавльов, С. А. Діяльність М. С. Грушевського по розв'язанню проблеми автономності та суверенності України в період з березня 1917 по квітень 1918 рр. : магістерська робота / С. А. Журавльов ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, каф. іст. України. — Харків. : [б. в.], 2012. — 127 с. + дод., CD-R.
104. Журжа, І. Злочин без покарання : До 90-ї річниці від дня вбивства Симона Петлюри / І. Журжа // Голос України. — 2016. — 24 трав. (№ 94). — С. 13.
105. Задунайський, В. Вплив козацької спадщини на розвиток військового вишколу української кінноти УНР на початку 20-х рр. ХХ ст. / В. Задунайський // Схід. — 2006. — № 6 (78). — С. 81—83.
106. Зарицький, В. Крутянська подія : фундація ім. О. Ольжича / В. Зарицький. — 2-ге вид. — Київ : Вид-во ім. С. Теліги, 2001. — 80 с. : портр.
107. Захарченко, П. Виборче законодавство Української Центральної Ради : історікр-правовий досвід ухвалення та реалізації / П. Захарченко // Право України. — 2017. — № 3. — С. 31—36.
108. Захарченко, П. Зовнішньополітична діяльність Центральної Ради Української Народної Республіки на мирних переговорах у Бресті (1917 — 1918 рр.) / П. Захарченко // Право України. — 2017. — № 11. — С. 70—77.
109. Здоров, А. До історії військових сил українського радянського уряду в перший період їх існування (грудень 1917-січень 1918 рр.) / А. Здоров // Київська старовина. — 2005. — № 6. — С. 85—95.
110. Зінченко, А. Підтримка урядом УНР у вигнанні визвольної боротьби в Правобережній Україні(лютий 1921-січень 1922 рр.) / А. Зінченко // Київська старовина. — 2004. — № 5. — С. 121—132.
111. Іванець, А. В. До питання про діяльність Паризького українського національного комітету (1919-1921 рр.) / А. В. Іванець // Український історичний журнал. — 2010. — № 5. — С. 117—135.
112. Іванисько, С. Київська Софія в роки Української революції: пошкодження та їх наслідки / С. Іванисько // Історичний журнал. — 2005. — № 5. — С. 50—56.

113. Історія січових стрільців : Воєнно-історичний нарис. - Київ. : Україна, 1992. - 347 с.
114. Історія України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Баран, Л. Войтович, Я. Грицак [та ін.] ; відп. ред. Ю. Сливка. – 4-те вид. – Львів : Світ, 2003. – 519 с. : іл.
115. Історія України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Баран, Л. Войтович, Я. Грицак [та ін.] ; відп. ред. Ю. Сливка. – 3-те вид., переробл. і допов. – Львів : Світ, 2002. – 519 с. : іл.
116. "Історія українського парламентаризму (до 100-річчя утворення Української Центральної Ради)" : круглий стіл // Вісник Національної Академії правових наук України. – 2017. – № 2. – С. 214—241.
117. Кедрин, І. У межах зацікавлення / Іван. Кедрин. – Нью-Йорк : [б. в.], 1986. – 527 с. : портр. – (Наук. т-во ім. Шевченка. Б-ка українознавства ; Т. 53).
118. Кизим, С. І. Освітня політика Центральної Ради : Дипломна робота / Сергій Іванович. Кизим ; М-во освіти та науки України, ХНПУ ім. Г.С. Сковороди; іст. ф-т. – Харків. : [б. в.], 2007. – 75 с. + АВД.
119. Княжицький, М. Прийдешнім поколінням потрібно засвоїти уроки минулого / М. Княжицький, В. Денисенко, І. Луценко // Голос України. – 2017. – 17 берез. (№ 49). – С. 4.
120. Коваль, Р. М. Багрянні жнива Української революції : 100 історій і біограф. учасників Визвольних змагань: Воєнно- іст. нариси / Роман Миколайович. Коваль ; Вступ. слово Л. Череватенка. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ. : Діокор, 2006. – 402 с.
121. Коваль, Р. М. Тернистий шлях кубанця Проходи : До іст. 1-ї Сірої, 2-ї Волинської і 3-ї Залізної дивізій Армії УНР: Докум. роман / Роман Миколайович. Коваль. – Київ - Вінниця : ДП "ДКФ", 2007. – 402 с. : ілюстр.; портр.
122. Ковальчук, М. К. Боротьба повстанської армії Н.Махна проти білогвардійських військ генерала А.Денікіна в листопаді — грудні 1919 р. / М. Ковальчук // Київська старовина. – 2010. – № 4. – С. 79—95.
123. Ковальчук, М. А. Лютнева революція 1917 р. в українській провінції / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2007. – № 4. – С. 91—102.
124. Ковальчук, М. Остані бої на Поділлі у листопаді 1919 р. / М. Ковальчук // Пам"ять століть. – 2005. – № 3-4. – С. 251—268.
125. Ковальчук, М. Перша світова війна і Українська держава гетьмана П.Скоропадського 1918 р. / М. Ковальчук // Київська старовина. – 2008. – № 2. – С. 30—61.

126. Ковальчук, М. А. Симон Петлюра та військова опозиція в армії УНР у 1920-1921 рр. / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2005. – № 1. – С. 97—107.
127. Ковальчук, М. Створення 1-го українського імені Богдана Хмельницького полку (травень 1917 р.) / М. Ковальчук // Пам"ять століть. – 2010. – № 4-5. – С. 79—107.
128. Ковальчук, М. А. Українські військові частини в Одесі за Центральної ради : формування, організація, бойовий шлях / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2017. – № 3. – С. 46—66.
129. Ковальчук, М. Українська Центральна Рада і громадянська війна в Росії (листопад - початок грудня 1917 р.) / М. Ковальчук // Київська старовина. – 2012. – № 4. – С. 79—91.
130. Ковальчук, М. А. Українські військові частини в Одесі за Центральної ради : формування, організація, бойовий шлях / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2017. – № 3. – С. 46—66.
131. Ковальчук, М. Центральна Рада і розгортання українського національного руху / М. Ковальчук // Пам"ять століть. – 2007. – № 6. – С. 55—69.
132. Козаченко, А. Проблема реформи місцевого самоврядування за доби Української Народної Республіки / А. Козаченко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 109—116.
133. Козій, О. Уроки української національної революції [1917-1920] / О. Козій // Вітчизна. – 2008. – № 9-10. – С. 131—143.
134. Копиленко, О. Л. "Сто днів" Центральної Ради / О. Л. Копиленко ; відп. ред. Б. М. Бабій. – Київ : Україна, 1992. – 204 с.
135. Корновенко, С. В. Розробка білогвардійськими урядами А.Денікіна та П.Врангеля проектів земельної реформи (1919-1920 рр.) / С. В. Корновенко // Український історичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 101—111.
136. Корольов, Г. О. Ідея федералізму як парадигма історичної перспективи доби української революції 1917-1921 рр. / Г. О. Корольов // Український історичний журнал. – 2010. – № 5. – С. 103—117.
137. Костів, К. Конституційні акти відновленої української держави 1917 — 1919 років і їхня політично-державна якість / К. Костів. – Торонто : [б. в.], 1964. – 186 с. : іл., портр.
138. Кость Блакитний, отаман Степової дивізії : Зб. документів і спогадів / Г. С. Гребенюк, Р. М. Коваль, В. В. Коротенко [та ін.]. – Київ. : Незборима нація; Просвіта, 1997. – 96 с. : ілюстр.

139. Котовська, О. П. Григорій Іванович Котовський : спогади / О. П. Котовська. – Київ : Держполітвидав, 1957. – 68 с. : іл.
140. Кравчук, Л. Витоки української державності / Л. Кравчук // Право України. – 2017. – № 11. – С. 9—13.
141. Кремень, В. Г. Україна: альтернативи поступу : критика іст. досвіду / В. Г. Кремень, Д. В. Табачник, В. М. Ткаченко. – Київ : ARC-UKRAINE, 1996. – 778 с. : портр.
142. Кремень, В. Г. Україна: проблеми самоорганізації : в 2 т. Т. 1 : Критика історичного досвіду / В. Г. Кремень, Д. В. Табачник, В. М. Ткаченко. – Київ. : Промінь, 2003. – 383 с.
143. Кудлай, О. Діяльність Народного міністерства внутрішніх справ УНР / О. Кудлай // Український історичний журнал. – 2005. – № 2. – С. 90—104.
144. Куртяк, В. Вплив етнічного фактору на формування програм і діяльність політичних партій в Україні в 1917-1920 рр. / В. Куртяк // Народна творчість та етнографія. – 2005. – № 3. – С. 90—98.
145. Лазовий, В. Солдати і селяни: дестабілізація суспільного життя українського села (1917 р.) / В. Лазовий // Історичний журнал. – 2005. – № 6. – С. 3—82.
146. Лейберов, О. О. Велика партійна коаліція (кінець 1918- початок 1919 рр.): пошук державності чи крок до загибелі? / О. О. Лейберов // Література та культура Полісся. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2005. – Вип. 30. – С. 125—130.
147. Лейберов, О. О. Українська інтелігенція та "трудоий принцип" Директорії УНР / О. О. Лейберов // Література та культура Полісся. – Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2005. – Вип. 28. – С. 149—155.
148. Леміжанська, О. Підготовка проекту закону про вибори до земств в українській державі (1918 р.) / О. Леміжанська // Київська старовина. – 2012. – № 1. – С. 64—72.
149. Лимарь, М. Ю. Директорія УНР : Дипломна робота / Марина Юрїївна. Лимарь ; М-во освіти та науки України, ХНПУ ім. Г.С. Сковороди; іст. ф-т. – Харків. : [б. в.], 2006. – 93 с. + АВД.
150. Литвин, С. Суд історії : Симон Петлюра і петлюріана / С. Литвин ; НАН України та ін. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2001. – 640 с. : іл., портр.
151. Литвин, М. Р. Українські січові стрільці : до 500-річчя козацької слави / М. Р. Литвин, К. Е. Науменко. – Київ : Знання, 1992. – 48 с. – (Серія 5 "Вдумливим, допитливим, кмітливим (ВДК)" ; № 1).

152. Лозовий, В. Аграрна політика уряду Павла Скоропадського і селянство / В. Лозовий // Київська старовина. – 2005. – № 3. – С. 94—106.
153. Лозовий, В. Народ і влада: криза адміністративних структур у період Центральної Ради (1917-1918 рр.) / В. Лозовий // Київська старовина. – 2007. – № 3. – С. 108—116.
154. Лозовий, В. С. Селянська правосвідомість у добу Української революції (1917-1921 рр.) / В. С. Лозовий // Український історичний журнал. – 2005. – № 6. – С. 88—94.
155. Лук'яненко, Л. Проголошення самостійності України 1991 року / Л. Лук'яненко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 26—31.
156. Лупандін, О. І. Східний вектор зовнішньої політики української держави / О. І. Лупандін // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 45—62.
157. Льозний, Ю. О. Державотворча діяльність Директорії УНР : дипломна робота / Юрій Олександрович. Льозний ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, істор. ф-т. – Харків. : [б. в.], 2009. – 96 с.
158. Любовець, О. Державні моделі військово-диктаторських режимів А. Денікіна та П. Врангеля в Україні / О. Любовець // Історичний журнал. – 2007. – № 6. – С. 3—13.
159. Любовець, О. Політичні альтернативи 1917-1920 рр. та українські партії / О. Любовець // Історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 3—12.
160. Любовець, О. М. Політична опора гетьманату П. Скоропадського / О. М. Любовець // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 31—44.
161. Любовець, О. Проблема соборності українських земель у програмах і діяльності українських політичних партій (1917-1920 рр.) / О. Любовець // Історичний журнал. – 2009. – № 3. – С. 3—13.
162. Любовець, О. Українські політичні партії в 1917 р.: чисельність, соціальний склад, регіональний вплив / О. Любовець // Історичний журнал. – 2005. – № 6. – С. 63—72.
163. Любовець, О. Уряди української держави П. Скоропадського / О. Любовець // Історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 3—13.
164. Мазепа, І. П. Україна в огні й бурі революції : 1917 — 1921 : І. Центральна Рада — Гетьманщина — Директорія. ІІ. Кам'янецька доба / І. П. Мазепа. – Дніпропетровськ : Січ, 2001. – 415 с. : портр. .
165. Мазепа, І. П. Україна в огні й бурі революції : 1917-1921 : ІІ. Зимовий похід. ІІІ. Польсько-український союз : кінець збройних змагань УНР / І. П. Мазепа. – Дніпропетровськ : Січ, 2002. – 334 с. : портр.

166. Мазепа, І. П. Україна в огні й бурі революції: 1917—1921 / І. П. Мазепа; [авт. передм. та комент. В. Яблонський]. – Київ.: Темпора, 2003. – 607 с.: іл. – (Vita Memoriae).
167. Мазій, Є. В. Створення збройних сил та правоохоронних формувань в українській державі гетьмана П. Скоропадського (квітень — грудень 1918 р.): дипломна робота / Є. В. Мазій; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, каф. іст. України. – Харків: [б. в.], 2014. – 89 с. + CD-R.
168. Малиновський, Б. В. Австро-угорські та німецькі війська в Україні (1918 р.): взаємовідносини з органами влади української держави / Б. В. Малиновський // Грані. – 2006. – № 6 (50). – С. 19—28.
169. Маслаков, А. "Дерутся вожаки демократии, а чубі снова трещат у холопов": страниці истории революции 2017 г. / А. Маслаков // Комсомольская правда. Украина. – 2017. – 14 нояб. (№ 193). – С. 9.
170. Матвієнко, В. Центральна Рада: федералістські ілеї та інтеграційна політика / В. Матвієнко // Пам"ять століть. – 2003. – № 5. – С. 88—95.
171. Махно, Н. И. Воспоминания / Н. И. Махно; под ред. С. С. Волкова. – Москва: Республика, 1992. – 334 с.: портр.
172. Мельник, Е. Боротьба Всеукраїнської учительської спілки за збереження національної школи в часи денікінщини / Е. Мельник // Історичний журнал. – 2005. – № 6. – С. 83—89.
173. Мироненко, В. В. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності / В. В. Мироненко // Історія та правознавство. – 2017. – № 4—5. – С. 3—9.
174. Мишина, А. В. Большевики и крестьянское повстанческое движение Н.И.Махно(1918-1921 гг.) / А. В. Мишина // Отечественная история. – 2006. – № 1. – С. 65—73.
175. Мірошніченко, М. "Закон про національно-персональну автономію" Української Народної Республіки: історичне значення для сучасної конституційно-правової практики України / М. Мірошніченко // Право України. – 2017. – № 3. – С. 38—45.
176. Мірошніченко, М. Ідея конституційної держави в стратегії державотворення за доби Української Народної Республіки / М. Мірошніченко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 48—57.
177. Міщанин, В. Дмитро-Білик - лівий есер з гончарної столиці України: сторінки життя й загадка долі / В. Міщанин // Берегиня. – 2011. – № 4. – С. 50—55.
178. Морозова, Н. М. Квест "Українська Центральна рада" / Н. М. Морозова // Історія та правознавство. – 2017. – № 4-5. – С. 10—12.

179. Мотенко, Я. Безпартійні селянські конференції як засіб формування політичної культури селянства Харківщини (1920 р.) / Я. Мотенко // Схід. – 2006. – № 2 (74). – С.62—64.
180. Наріжна, В. Євромайдан у текстах / В. Наріжна // Критика. – 2013. – № 11—12. – С. 12—15.
181. Науменко, А. О. Державний інспекторат та його участь у роботі з особовим складом армії УНР / А. О. Науменко // Український історичний журнал. – 2004. – № 3. – С.73—79.
182. Наша боротьба та наші позиції : партійні органи Центрального Комітету Української Революційно-Демократичної партії (УРДП — УДРП) в діаспорі : зб. матеріалів. Т. 1 / матеріали зібрав, упоряд. та підгот. до друку О. Коновал. - Арлінгтон Гайтс : Харків : Фондація ім. І. Багряного, 2005. - 911 с. : портр.
183. Наша боротьба та наші позиції : партійні органи Центрального Комітету Української Революційно-Демократичної партії (УРДП — УДРП) в діаспорі : зб. матеріалів. Т. 2 / матеріали зібрав, упоряд. та підгот. до друку О. Коновал. - Арлінгтон Гайтс : Харків : Фондація ім. І. Багряного, 2005. - 895 с.
184. Ондієнко, П. П. Територіальний устрій української автономії в березні - жовтні 1917 р.: російський, український, польський погляд / П. П. Ондієнко, М. В. Потапенко // Література та культура Полісся. – Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2005. – Вип. 28. – С.133—140.
185. Онча, Ю. В. Українські партії доби Центральної Ради : Дипломна робота / Ю. В. Онча ; М-во освіти та науки України, ХНПУ ім. Г.С. Сковороди; іст. ф-т. – Харків. : [б. в.], 2007. – 98 с. + АВД.
186. Палієнко, М. Невідомі сторінки історії архіву Уряду ЗУНР у Відні / М. Палієнко // Історичний журнал. – 2005. – № 5. – С.13—24.
187. Павлій, Є. А. Зовнішньополітична діяльність української Центральної Ради : Дипломна робота / Євген Анатолійович. Павлій ; М-во освіти та науки України, ХНПУ ім. Г.С. Сковороди; іст. ф-т. – Харків. : [б. в.], 2007. – 78 с. + АВД.
188. Панченко, П. М. Формування та діяльність махновського руху в Україні / П. М. Панченко // Наука. Релігія. Суспільство. – 2005. – № 3. – С.83—86.
189. Панькова, С. Шаржі та карикатури на Михайла Грушевського: 100-річчя Української революції / С. Панькова // Українська культура. – 2017. – № 1. – С. 30—33.
190. Пархоменко, В. А. Листопадове повстання 1918 р. у Галичині в мемуарній літературі / В. А. Пархоменко // Український історичний журнал. – 2013. – № 2. – С. 95—104.

191. Пасатюк, В. Д. Стратегія і тактика лівих російських есерів в Україні (березень 1917-січень 1918 рр.) / В. Д. Пасатюк // Грані. – 2006. – № 4. – С.7—12.
192. Пасова, Т. Сто років УНР : народжена Третім Універсалом / Т. Пасова // Голос України. – 2017. – 7 листоп. (№ 206). – С. 1, 6.
193. Петлюра, С. В. Народе Український : вибр. ст., листи, док. / С. В. Петлюра. – Харків. : Лівий берег, 1992. – 149 с. : іл., портр. – (Першоджерела історії).
194. Петлюра, С. В. Статті / С. В. Петлюра ; [упоряд. та авт. передм. О. О. Климук]. – Київ. : Дніпро, 1993. – 341 с. : портр.
195. Пиріг, Р. Я. Діяльність Федора Лизогуба щодо організації роботи уряду Української Держави (травень-листопад 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2011. – № 5. – С. 61—80.
196. Пиріг, Р. Я. Земельна реформа гетьмана П.Скоропадського: спроби проведення та причини невдачі / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2006. – № 3. – С.68—84.
197. Пиріг, Р. Я. Німецько-австрійська окупація України 1918 року: до питання про термінологічну визначеність / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 13—30.
198. Пиріг, Р. Я. Фельдмаршал Герман Айхгорн : служба та смерть в Україні (квітень — липень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2017. – № 3. – С. 24—45.
199. Пиріг, Р. Я. Центральна Рада й німецьке військове командування в Україні: проблеми взаємовідносин (лютий - квітень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2007. – № 2. – С.47—62.
200. Пітик, Г. Земельна політика й аграрне законодавство Української держави П. Скоропадського / Г. Пітик // Література та культура Полісся : (Зб. наук. праць) / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя; Відп. ред. і упоряд. Г.В. Самойленко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2007. – Вип. 35 : Філологія, історія та культура Полісся на перетині думок. – С. 173—186.
201. Полонська-Василенко, Н. Д. Історія України : 1900—1923 рр. / Н. Д. Полонська-Василенко. – Київ. : Пам'ятки України, 1992. – 135 с. – (Бібліотека журналу "Пам'ятки України" ; кн. 4).
202. Полупанов, Д. С. Збройний опір селянства денікінському режиму в Україні : магістерська робота / Д. С. Полупанов ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, іст. ф-т, каф. іст. України. – Харків. : [б. в.], 2011. – 106 с. + дод.. CD-R.
203. Попович, М. Україна: незалежність здобута і втрачена / М. Попович // Пам"ять століть. – 2007. – № 4-5. – С. 4—29.

204. Притуляк, П. П. Встановлення етнографічних кордонів України в добу УНР та Гетьманату (1917-1918 рр.) / П. П. Притуляк, В. В. Іщенко // Література та культура Полісся : (Зб. наук. праць) / Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя; Відп. ред. і упоряд. Г.В. Самойленко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2006. – Вип. 33 : Північне Полісся в історико-культурному контексті. – С.112—121.
205. Прохасько, Ю. Еволюції революції / Ю. Прохасько // Критика. – 2013. – № 11—12. – С. 16—18.
206. Ралдугіна Т.П.. Штрихи до портрета спадкоємця останнього гетьмана України Данила Скоропадського(1904-1957 рр.) / Т. П. Ралдугіна // Український історичний журнал. – 2004. – № 6. – С. 94—111.
207. Революция на Украине : по мемуарам белых / Сост. С.А. Алексеев; Под ред. Н.Н. Попова. - М.;Л. : Госиздат, 1990. - 435 с. : портр. - (Революция и гражданская война в описаниях белогвардейцев). - Репринт. воспроизвед. изд. 1930 г.
208. Революція вчить, як на світі жить // Урядовий кур'єр. – 2017. – 4 листоп. (№ 208). – С. 8.
209. Редчиць, Н. В. Українська національно-демократична революція / Н. В. Редчиць // Історія та правознавство. – 2010. – № 30. – С. 11—19.
210. Реєнт, О. Легітимація проголошення ЗУНР: історико-правовий дискурс / О. Реєнт // Історія в школі. – 2008. – № 11-12. – С. 1—6.
211. Ріпецький, С. Українське січове стрілецтво : визвольна ідея і збройний чин / Степан. Ріпецький. – Нью-Йорк : Червона калина, 1956. – 360 с.
212. Романюк, Я. Іменем України : становлення судової влади у період Української революції 1917—1921 рр. / Я. Романюк, І. Іванченко // Право України. – 2017. – № 3. – С. 46—61.
213. Руккас, А. "За нашу і вашу свободу": спільні польсько-українські військові частини у війні 1920 р. / А. Руккас // Київська старовина. – 2005. – № 6. – С. 75—84.
214. Рум'янцев, В. Історичні та етнополітичні витоки Української Народної Республіки / В. Рум'янцев // Право України. – 2017. – № 11. – С. 40—47.
215. Рум'янців, В. О. Структура, організаційні та правової форми діяльності Української Центральної Ради / В. О. Рум'янців // Вісник Національної Академії правових наук України. – 2017. – № 2. – С. 16—26.

216. Рум'янцев, В. Утворення Української Центральної Ради та формування її представницького складу / В. Рум'янцев // *Право України*. – 2017. – № 3. – С. 11—19.
217. Руна, М. В. Судові реформи українських урядів періоду національно-визвольних змагань 1917-1920 рр. : Дипломна робота / Маргарита Володимирівна. Руна ; ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, іст. ф-т., каф. іст. України. – Харків. : [б. в.], 2008. – 93 с. + CD-R. – дод.
218. Савченко, В. А. Махно / В. А. Савченко. – Харків. : Фоліо, 2008. – 415 с. – (Історичне досьє).
219. Савченко, Г. Формування українських охотницьких частин у російській армії (весна 1917 р.) / Г. Савченко // *Історичний журнал*. – 2005. – № 3. – С.14—22.
220. Свешніков, І. К. Битва під Берестечком / І. К. Свешніков. – Львів : Слово, 1993. – 302 с.
221. Святоцький, О. Етапи національно-визвольної боротьби українського народу / О. Святоцький // *Право України*. – 2017. – № 11. – С. 13—16.
222. Сергійчук, В. І. Українська соборність : відродження українства в 1917—1920 р. / В. І. Сергійчук. – Київ. : Укр. вид. спілка, 1999. – 412 с.
223. Сергійчук, В. Центральна Рада представляла віковічні прагнення нашого народу до суверенності / В. Сергійчук // *Голос України*. – 2017. – 17 берез. (№ 49). – С. 1, 5.
224. Силантьєв, В. І. Церковна політика адміністрації добровольчої армії на окупованій території України / В. І. Силантьєв // *Грані*. – 2006. – № 2(46). – С. 27—30.
225. Сич, О. Жовтень 1917-го: революція чи переворот? / О. Сич // *Історія в школах України*. – 2007. – № 9-10. – С. 47—54. – Продовж. Почат. див.: 2007. - № 8.
226. Сідак, В. С. Національні спецслужби в період Української революції 1917—1921 : невідомі сторінки історії / В. С. Сідак ; НАН України та ін, Ін-т іст. України. – Київ. : Вид. дім "Альтернативи", 1998. – 320 с.
227. Сідак, В. Полковник Петро Болбочан: трагедія українського державника / В. Сідак, Т. Осташко, Т. Вронська. – Київ. : Темпора, 2004. – 414 с. : ілюстр.; портр.
228. Скоропадський, П. Спомини / П. Скоропадський ; [передм. Г. В. Папакіна]. – Київ. : Україна, 1992. – 112 с. : портр.
229. Сластієнко, О. М. Анархічний рух на території України в 1917—1921 рр. : дипломна робота / О. М. Сластієнко ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, каф. іст. України. – Харків. : [б. в.], 2012. – 88 с. + дод., CD-R.

230. Слободиська, С. І. Українська держав за Павла Скоропадського. Історія України. 10 клас / С. І. Слободиська // Історія та правознавство. – 2017. – № 28—29. – С. 39—43.
231. Смолій, В. А. Українська національна революція XVII ст. (1648-1676 рр.) / В. А. Смолій, Валерій Степанович. Степанков. – Київ. : Києво-Могилянська академія, 2009. – 447 с.
232. Солдатенко, В. Ф. Новітні тенденції й актуальні проблеми історіографічного освоєння процесів революційної доби 1917-1920 рр. в Україні / В. Ф. Солдатенко // Український історичний журнал. – 2008. – № 1. – С. 75—87.
233. Солдатенко, В. Ф. Революційні альтернативи 1917 року й Україна : [монографія] / В. Ф. Солдатенко, Олена Миколаївна. Любовець ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ. : Наук. думка, 2010. – 319 с. : портр.
234. Солдатенко, В. Ф. Українська революція : іст. нарис : [монографія] / В. Ф. Солдатенко. – К. : Либідь, 1999. – 975 с.
235. Соловйова, В. Дипломатична діяльність української держави у країнах четвірного союзу / В. Соловйова // Історичний журнал. – 2006. – №3. – С.61-73.
236. Соловйова, В. Дипломатичні місії Директорії УНР у Бельгії та Нідерландах / В. Соловйова // Історичний журнал. – 2005. – № 4. – С. 3—25.
237. Срібна сурма : ст. й матеріали до діяння Укр. Військової Організації. Зб. II : Початки УВО в Галичині / зібрав, упоряд. і зред. З. Книш. - Торонто : Срібна сурма, [1962]. - 167 с. : іл., портр.
238. Стадніченко, О. І. Проблема національних меншин України у внутрішній політиці Центральної Ради / О. І. Стадніченко // Наукові записки : [зб. наук. пр.] / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського ; [за заг. ред. П. С. Григорчука]. – Вінниця : [б. в.], 2005. – С. 91—96. – (Історія ; вип. 9).
239. Стахів, М. Україна в добі Директорії УНР. Т. 5 : Директорія і Антанта / М. Стахів ; Записки наук. тов-ва ім. Шевченка. – Торонто : [б. в.], 1964. – 248 с. : іл., портр. – (Бібліотека українознавства ; т. 10).
240. Степан, К. Українська революція 1917 — 1921 р.р. і відновлення української державності / К. Степан // Право України. – 2017. – № 11. – С. 16—17.
241. Стефанчук, Р. Походження назви України / Р. Стефанчук // Право України. – 2017. – № 11. – С. 24—26.

242. Стопчак, М. Військове протистояння армій УНР та ЗУНР з російськими збройними формуваннями (історіографія проблеми) / М. Стопчак // Історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 28—43.
243. Стопчак, М. Основні етапи військового будівництва за доби Директорії УНР (до історіографії проблеми) / М. Стопчак // Історичний журнал. – 2007. – № 5. – С. 30—43.
244. Стопчак, М. Соціально-економічна політика Директорії УНР: до історіографії проблеми / М. Стопчак // Історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 13—22.
245. Стрілець, В. Організація волосних та сільських революційних комітетів у Полтавській губернії (грудень 1919 р. - лютий 1920 р.) / В. Стрілець // Вісник Академії правових наук України. – 2010. – № 3. – С. 105—114.
246. Тарсукова, Л. В. Утворення та діяльність Західноукраїнської Народної Республіки (жовтень 1918 - червень 1919 рр.): дипломна робота / Людмила Володимирівна. Тарсукова; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, ф-т заоч. навч. – Харків. : [б. в.], 2010. – 86 с. + CD-R.
247. Тимченко, Р. В. Євген Петрушевич - лідер Західноукраїнської народної республіки / Р. В. Тимченко // Український історичний журнал. – 2013. – № 5. – С. 143—156.
248. Тихомиров, В. Соболєв підривав мости, експропріював і вимагав конспірації (До дня визволення України від фашистських загарбників) / В. Тихомиров // Голос України. – 2017. – 28 жовт. (№ 200). – С. 12.
249. Тищик, Б. Державний устрій та законотворча діяльність західноукраїнської народної республіки / Б. Тищик // Право України. – 2017. – № 3. – С. 80—86.
250. Толочко, Л. Птахи на п'єдесталі / Л. Толочко // Київська старовина. – 2005. – №2. – С. 160—172.
251. Трухан, О. Україна у першій Світовій війні. Доба української революції / О. Трухан // Історія в школі. – 2011. – № 11-12. – С. 32—34.
252. Тукан, В. К. Роль та місце махновського руху в революційних подіях на Україні в 1917 - 1921 рр. : Дипломна робота / В. К. Тукан; М-во освіти та науки України, ХНПУ ім. Г.С. Сковороди; іст. ф-т. – Харків : [б. в.], 2007. – 131 с. + АВД.
253. Турченко, Ф. Г. Утворення Української Центральної Ради: джерела та їх інтерпретації / Ф. Г. Турченко // Український історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 63—77.
254. Тютюник, Ю. З поляками проти України / Ю. Тютюник; з передм. і прим. М. Любченка. – Репр. відтворення вид. 1924 р. – Київ. : Україна, 1990. – 103 с. : іл., карти. – (Бібліотека репринтних видань).

255. Українська революція 1917—1921 рр.: Подвиг героїв Крут : матеріали наук. читань (24 січ. 2008 р.) / Укр. ін-т нац. пам'яті, Ін-т іст. України НАН України, Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя ; [відп. ред. : В. Ф. Верстюк]. - Київ. : Вид-во ім. Олени Теліги, 2008. - 173 с.
256. Уолландер, С. Международные НПО и правительства на украинских выборах / С. Уолландер // Международная жизнь. – 2005. – № 3-4. – С. 72—89.
257. Устиченко, Н. А. Національні меншини в період Української національно-демократичної революції (1917-1921 рр.) : дипломна робота / Н. А. Устиченко ; ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, істор. ф-т. – Харків. : [б. в.], 2009. – 113 с. + дод., CD-R.
258. Хміль, І. В. Вплив III Універсалу на посилення національно-визвольного руху в регіонах України / І. В. Хміль // Український історичний журнал. – 2004. – № 2. – С. 3—15.
259. Чеботарів, М. Визвольні змагання очима контррозвідника : (Документ. спадщина М. Чеботаріва) / Микола. Чеботарів ; Авт. вступ. ст. та кер. кол. упоряд. В.С. Сідак. – Київ. : Темпора, 2003. – 287 с. : портр.
260. Чикаленко, Є. Щоденник 1919 - 1920 / Євген. Чикаленко ; Укр. вільна АН у США, НАН України, Ін-т іст. України, Дослід. ін-т новітньої іст. України ; за ред. В. Верстюка, М. Антоновича. – Київ ; Нью-Йорк : Вид-во ім. Олени Теліги, 2005. – 639 с. : портр.
261. Чорна, Л. Розвиток природоохоронних ідей у період діяльності українських національних урядів (1917-1919) / Л. Чорна // Архіви України. – 2007. – № 1-3 (259). – С. 156—167.
262. Чорна, С. "Наше завдання — показати, що сьогоднішня держава є спадкоємицею УНР" / С. Чорна // Голос України. – 2017. – 16 листоп. (№ 213). – С. 1, 16.
263. Шевченко, А. Джерела права у період існування Української Народної Республіки / А. Шевченко, С. Кудін // Право України. – 2017. – № 11. – С. 101—108.
264. Шишка, Н. І. Українська революція 1917 р. — випадковість чи закономірне явище в історії України? / Н. І. Шишка // Історія та правознавство. – 2010. – № 32. – С. 26—29.
265. Шуржало, Д. На історію треба дивитись виважено: до 100-річчя української революції / Д. Шуржало // Історія та правознавство. – 2017. – № 12. – С. 2—5.
266. Юхимчук, М. Крути! Кров і вогонь!: сторінки історії / М. Юхимчук // Журавлик. – 2017. – № 3. – С. 13.

267. Янковська, О. В. Культурне життя в Україні у період національно-демократичної революції (1917-1920 рр.) / О. В. Янковська // Український історичний журнал. – 2005. – №2. – С.105—117.
268. Ясна, І. Тезауруси революцій як засіб дослідження їхнього смислового виміру / І. Ясна // Філософська думка. – 2017. – № 2. – С. 57—72.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А			49,50,51
Алексеев С.А.	207,		,52,53,
Андрусишин, Б.	2,3	Галаган, А	54,
Антонишин, А.	4,	Галицька, С. А	55,
Антонович М.	260,	Галушко К.Ю.	90, 91,
Б			92,
Бабічева, О. С.	5,	Ганник Н. П.	32,33,34
Бандера, С.	6,		,
Баран В.	114,115,	Головченко, В.	57,
Басара-Тиліщак,	7,		
Г. Б.		Гончаренко, В.	58,59,60
Бевз, Т.	8,9		,
Березвська, Л. Д.	10,	Гончарова, О. С.	61,
Божко, О. І.	11,	Горак, В. С.	62,
Бойко, О. Д.	12,13,14	Госиздат М.;Л.	207,
	,15	Гошуляк, І.	63,64,
Болабольченко,	17,	Гребенюк Г. С	138,
А.		Григорчука П. С	238,
Бондар, Н. О.	18,	Грицак Я.	114,115,
Бондаренко, А.	19,	Губарев, В. К.	65,66,
Бондаренко, Д. Я.	20,	Губин, Д.	67,
Боровик, М.	21,	Губіна, Г. В	68,
Брицький, П. П	22,23,	Гуммерус, Г.	69,
Бурім, Д	24,	Гунчак, Т.	70,71,
В		Гунько, О. А.	72,
Верига, В.	25,	Гупан, Н.	73,
Верстюк, В.	26, 27,	Гусев, В	74,
	28, 29,	Гуцуляк, М.	75,
	30,31,25	Д	
	5,260,	Данилевська, О.	76,
Винниченко, В. К	32,33,34	Даниленко, В.	77,
		Дацків, І. Б	78,
Вінцковський, Т.	35,	Дем'янюк, О.	79,
С.		Денисенко В.	119,
Власенко, С	36,37,	Дерев'яний, І	80,
Войтович Л.	114,115,	Діденко, І.	81,
Волкова. С. С.	171,	Дідик, Р. Ю.	82,
Волковинський,	38,39	Дірявко, Ю. П.	83,
В. М		Дмитрук, В. Г.	84,
Вронська Т.	227,	Добржанський, О.	87,88,
Г		В.	
Гай-Ніжник, П.	41,42,43	Довбня, В.	89,
	,44,45,4	Донцов, Д. І	90,
	6,47,48,	Дорошенко, Д. І.	91,

Е		Куртяк, В	144,
Єкабсоне, Е	94,	Л	
Єрмолаєв, В.	95,96,	Лазовий, В.	145,
Єфіменко, Г. Г.	97,98,99	Лейберов, О. О	146,147,
	,	Леміжанська, О.	148,
Ж		Лимарь, М. Ю.	149,
Жванко, Л.	100,101,	Литвин, С.	150,
	102,	Литвин, М. Р	151,
Журавльов, С. А	103,	Лозовий, В.	152,153,
Журжа, І.	104,		154,
З		Лук'яненко, Л.	155,
Задунайський, В.	105,	Лупандін, О. І.	156,
Зарицький, В	106,	Луценко І.	119,
Захарченко, П.	107,108,	Льозний, Ю. О	157,
Здоров, А.	109,	Любовець, О	158,159,
Зінченко, А.	110,		160,161,
І			162,163,
Іванець, А. В	111,		233,
Іванисько, С.	112,	Любченко М.	254,
Іванченко І.	212,	М	
Іщенко В. В.	204,	Мазепа, І. П.	164,165,
К			166,
Кедрин, І.	117,	Мазій, Є. В.	167,
Кизим, С. І	118,	Малиновський, Б.	168,
Климук О. О	194,	В.	
Книш З.	237	Маслаков, А.	169,
Княжицький, М.	119,	Матвієнко, В	170,
Коваль, Р. М.	120,121,	Махно, Н. И.	171,
	138,	Мельник, Е.	172,
Ковальчук, М.	123,124,	Мироненко, В. В	173,
	125,126,	Миронець Н.	77,
	127,128,	Мишина, А. В.	174,
	129,130,	Мірошніченко,	175,176,
	131,	М.	
Козаченко, А.	132,	Міщанин, В.	177,
Козій, О.	133,	Морозова, Н. М.	178,
Коновал О.	182,183,	Мотенко, Я.	179,
Копиленко, О. Л	134,	Н	
Корновенко, С. В.	135,	Наріжна, В.	180,
Корольов, Г. О.	136,	Науменко, А. О	181,
Коротенко В. В.	138,	Науменко К. Е	151,
Костів, К.	137,	О	
Котовська, О. П.	139,	Ондієнко, П. П.	184,
Кравчук, Л.	140,	Онча, Ю. В.	185,
Кремень, В. Г	141,142,	Осташко Т. С.	27,227,
Кудін С.	263,	П	
Кудлай, О.	143,	Палієнко, М.	186,
Кураса І. Ф	233,	Павлій, Є. А.	187,
		Панченко, П. М	188,

Панькова, С.	189,	Стахів, М.	239,
Пархоменко, В. А	190,	Степан, К.	240,
Пасатюк, В. Д	191,	Степанков В.С.	231,
Пасова, Т.	192,	Стефанчук, Р	241,
Петлюра, С. В.	193,194,	Стецька Я.	6,
Пиріг, Р. Я	195,196, 197,198, 199,	Стопчак, М.	242,243, 244, 245,
Пітик, Г.	200,	Стрілець, В.	245,
Полонська-	201,	Т	
Василенко, Н. Д		Табачник Д. В.	141,142,
Полупанов, Д. С.	202,	Тарсукова, Л. В.	246,
Попова. Н.Н	207,	Темпора К.	259,
Попович, М	203,	Тимченко, Р. В	247,
Потапенко М. В.	184,	Тихомиров, В	248,
Притуляк, П. П.	204,	Тищик, Б.	249,
Прохасько, Ю.	205,	Ткаченко В. М.	141,142,
Р		Толочко, Л.	250,
Ралдугіна Т.П..	206,	Трухан, О	251,
Редчиць, Н. В.	209,	Тукан, В. К	252,
Реєнт, О.	210,	Турченко, Ф. Г.	253
Ріпецький, С.	211,	Тютюнник, Ю.	254,
Романюк, Я.	212,	У	
Руккас, А.	213,	Уолландер, С.	256,
Рум'янцев, В.	214,215, 216,	Устиченко, Н. А	257,
Руна, М. В.	217,	Х	
С		Хміль, І. В.	258,
Савченко, В. А	218,	Ц	
Савченко, Г.	219,	Ч	
Самойленко Г.В.	200,204,	Чайковського Д.	6,
Свешніков, І. К	220,	Чеботарів, М.	259,
Святоцький, О.	221,	Череватенко Л.	120,
Сергійчук, В. І	222,223,	Чикаленко, Є.	260,
Силантьєв, В. І.	224,	Чорна, Л.	261,
Сич, О.	225,	Чорна, С	262,
Сідак, В. С	226,227, 259,	Ш	
Скальський В. В.	7,	Шевченко, А.	263,
Скоропадський,	228,	Шишка, Н. І.	264,
П.		Шуржало, Д	265,
Сластієнко, О. М.	229,	Ю	
Сливка Ю.	114,115,	Юрійчук Є. П.	22,23,
Слободиська, С. І.	230,	Юхимчук, М.	266,
Смолій, В. А.	231,	Я	
Солдатенко, В. Ф	232,233, 234	Яблонський В.	166,
Соловійова, В.	235,236,	Янковська, О. В	267,
Стадніченко, О. І.	238,	Ясна, І.	268,